

[Boligministeren]

Vi er tilmed i den situation, at vi roligt kan gøre det, fordi behovet for flere boliger flader ud i 1980'erne. På statens byggeforskningsinstitut har man regnet ud, at der i 1980'erne kun vil blive brug for et nybyggeri på ca. 17.300 boliger årligt, hvis vi skal opretholde den nuværende boligforsyning i forhold til befolkningstallet. Det vil ikke være nok til at opretholde den nuværende beskæftigelse inden for byggeriet. Derfor skulle vi i 1980'erne have kapacitet til både at bygge det fornødne antal nye boliger og gøre en omfattende byfornyelsesindsats.

Spørgsmålet er så, hvad vi har penge til. Efter regeringens opfattelse må boligforbruget bære sin del af den byrde, vi alle må påtage os for at rette landets økonomi op. Heri ligger, at de samlede investeringer inden for byggeriet må gå ned. Det kan de også, uden at det går ud over beskæftigelsen, hvis blot vi beskæftiger en mindre del af arbejdsstyrken ved nybyggeriet og en større del ved byfornyelsesvirksomhed. Det hænger sammen med, at nybyggeriet kræver større investeringer pr. beskæftiget end byfornyelsen, der mere ligner reparations- og vedligeholdelsesarbejder uden helt at være det.

Ud over kapacitetsproblemet og den samfundsøkonomiske ramme må byfornyelsen også tage hensyn til de offentlige udgifter. Byfornyelsen koster det offentlige penge. Mange penge. Men det gør nybyggeriet også. Det almennyttige nybyggeri får grundkapitaltilskud og rentesikring fra det offentlige. Parcelhusnybyggeriet får rentefradrag. Når nybyggeriet viger, lettes de offentlige budgetter, og det er denne lettelse, som skal finansiere byfornyelsen.

Heraf følger, at det år for år må afgøres, hvilken byfornyelsesindsats vi har plads til og råd til. Det ville være temmelig ansvarligt at lade så omfattende en opgave løse helt uafhængigt af, hvad der i øvrigt sker i samfundsøkonomien. Når der i bemærkningerne til forslaget til lov om byfornyelse og boligforbedring bringes en række overslag over, hvad det koster at løse den formodede byfornyelsesopgave i en ret jævn rytme over 15 år, er der alene tale om illustrerende regneeksempler. Ved at vedtage de fremsatte lovforslag bevilger folketinget ikke så meget som en krone til byfornyelsen. Folketinget bestemmer alene, hvorledes opgaven skal løses, såfremt der bevilges midler dertil.

Det er regeringens ønske, at byfornyelsen skal styres kommunalt. Ellers ville der ikke rigtig være mening i kommuneplanlovgivningen. Men det ville være principielt betænkeligt at lade kommunerne styre en byfornyelsesindsats, som staten i det store og hele skulle betale. Derfor må der også ydes visse kommunale bidrag. Disse bidrag bør være store nok til, at kommunerne får en egeninteresse i at holde omkostningerne nede, men ikke så store, at de viger tilbage for at løse opgaverne. I de foreliggende forslag fordeles byrderne mellem stat og kommuner efter de kendte regler fra saneringsloven og boligsikringsloven m. v. Det er et åbent spørgsmål, om denne byrdefordeling, alt taget i betragtning, er den rigtige, når man bevæger sig fra den forholdsvis snævre saneringslov til den meget omfattende byfornyelseslov.

Regeringens holdning til byfornyelsen kommer også til udtryk i kravene til de arbejder, som skal udføres. Det vil ikke være nok at forsyne ejendommene med moderne sanitære installationer. De skal også tætnes og isoleres, så der spares energi. Lejlighederne skal bringes op på passende størrelser. Deres værelser skal have rimelige kvadratmeter og placeringer i forhold til hinanden. Omkring bygningerne skal der være tilstrækkelige friarealer, og røg-, støj- og lugtgenerne i kvarteret skal begrænses. Institutionsdækningen skal gøres rimelig, og trafikken skal afvikles mest hensigtsmæssigt. Regeringen ønsker, kort fortalt, at den indsats, som gøres, skal gøres ordentligt og til bunds. Det er ikke sminkede bolig-lig, men gode, sunde boliger i vel fungerende bydele, vi skal stræbe imod. Så må vi nå, hvad vi kan, inden for de beløb, vi kan afse til formålet.

Regeringens holdning til byfornyelsen afspejles også i de lovbestemmelser, som tager særlige hensyn til de mennesker, som bor i de berørte boliger. Byfornyelsen har store miljømæssige og samfundsøkonomiske fordele.

Samfundsøkonomisk er det værdifuldt, at man i en helt anden grad allerede har veje, gader, kloakker, vandforsyning, elforsyning, skoler og institutioner, kollektiv trafik osv. i byfornyelsesområderne sammenlignet med de nye byudviklingsområder. Men det vigtigste argument for byfornyelsen er nu engang hensynet til de mennesker, som bor for dårligt.